Nyheter från Domarnämnden

November 2026

Domarnämnden

Sveriges Domstolar

Hur går meritvärderingen till i Domarnämnden?

För att ge en bild av vad Domarnämnden värderar och vad som är viktigt att tänka på när man söker en domaranställning svarar vi i detta nyhetsbrev på frågor om referensinhämtningen och meritvärderingen.

Läs också **Varför finns Domarnämnden?** på Domarbloggen från den 24 november.

Referenser – ett viktigt underlag

Vilka referenser ska anges och vad ska yttrandena innehålla?

- Varför är referenserna så viktiga?

De ska ge en så fullständig bild som möjligt av dina kvalifikationer för den sökta anställningen. Nämnden behöver kunna bedöma både vilka arbetsuppgifter du har haft och hur väl du har utfört dem. Därför är det viktigt att referensyttrandena är utförliga och beskrivande.

- Vilka referenser ska jag ange?

Du ska ange dina närmaste chefer under de senaste fem åren, inklusive din nuvarande arbetsplats.

- Vem ska jag åberopa om jag inte har haft någon chef?

Om du saknar en överordnad chef, kan ett alternativ vara att ange någon som du arbetat med eller som du har uppträtt inför i din yrkesroll. Det kan vara åklagare, advokater eller domare. Om du har arbetat på advokatbyrå kan du ange en delägare eller annan person som haft insyn i ditt arbete och möjlighet att uttala sig om din yrkesmässiga kompetens och lämplighet.

- Vad bör referensyttrandena innehålla?

Yttrandena ska belysa de förmågor som ingår i kravprofilen och gärna innehålla konkreta exempel. Fokus ska ligga på vad du har gjort och hur du har utfört dina arbetsuppgifter.

- Vad händer om referensunderlaget är ofullständigt?

Bristande referensunderlag kan vara till nackdel för dig som sökande. Om ett referensyttrande saknas för en viss anställning kan nämnden exempelvis få svårare att bedöma din lämplighet för den sökta anställningen. Det är därför viktigt att underlaget ger en så fullständig bild som möjligt av din yrkeserfarenhet. Kansliet tar alltid en kontakt med dig som söker om det finns brister i referensunderlaget.

Vitsord och betyg – vad behöver skickas in och hur kompletteras de?

- Om jag har vitsord/betyg från notarietjänstgöring, domarutbildning och adjunktionstjänstgöring ska dessa skickas in?

Domarnämnden vill ha vitsord/betyg från notarietjänstgöring, domarutbildning och adjunktionstjänstgöring, inklusive delbetyg. Om det finns vitsord inhämtar nämnden som utgångspunkt inte kompletterande yttranden.

- Hur fungerar det med vitsordsgrupperna?

HD, HFD och JO har vitsordsgrupper som lämnar vitsord över sökandena som har arbetat där. En ny ordning är att nämnden kommer att vända sig till dessa funktioner framöver för att inhämta det som behövs, exempelvis för rangordningar.

Hur bedöms meriterna?

Bedömningen av dina meriter

- Vad utgår Domarnämnden från när sökandena bedöms?

Enligt regeringsformen ska statliga anställningar tillsättas på sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Enligt lagen om offentlig anställning ska skickligheten sättas främst, om det inte finns särskilda skäl för något annat. Vid bedömningen av vem som ska utses till ordinarie domare ska också beaktas att personen ska ha förvärvat en bred livs- och yrkeserfarenhet.

- Vad är skillnaden mellan förtjänst och skicklighet?

Begreppen hänger ihop, men betyder inte samma sak. En lång yrkeserfarenhet kan bidra till en ökad skicklighet, men det är inte den arbetade tiden som är avgörande. Arbetsuppgifternas innehåll och hur väl de har utförts har betydelse för bedömningen av skickligheten.

- Vilken betydelse har kravprofilerna?

Domarnämndens kravprofiler beskriver de förmågor som krävs för domaranställningar. Kravprofilerna är desamma för alla domstolar i hela landet. Det görs alltså inte någon skillnad mellan olika domstolar och domstolsslag. Det viktiga är hur väl den sökande uppfyller kraven.

- Hur påverkar konkurrensen bedömningen?

Om det bara finns en sökande kan det räcka att personen bedöms vara lämplig att föras upp på förslag. När flera söker samma anställning behöver nämnden även bedöma vem som har de starkaste meriterna i förhållande till de andra.

Hur värderas olika yrkeserfarenheter?

- Är all yrkeserfarenhet lika meriterande?

Nej. Det som spelar roll är vad arbetet har inneburit och hur väl det har utförts. Det är av särskild betydelse om arbetet har innefattat kvalificerat juridiskt arbete, självständigt beslutsfattande eller komplicerade juridiska överväganden.

- Kan man byta domstolsslag?

Domarnämnden gör ingen skillnad mellan domarutbildning eller domarerfarenhet i allmän domstol och allmän förvaltningsdomstol.
Vid bedömningarna är det i första hand skickligheten enligt kravprofilerna som bedöms och inte vilka rättsområden den sökande har arbetat med.
Undantag kan finnas för specialdomstolar där särskilda krav kan anges i annonsen.

- Kan man komma i fråga för en domaranställning om man arbetar utanför domstol?

Ja. Även erfarenhet från andra juridiska verksamheter kan vara relevant vid bedömningen av en sökandes meriter. De allra flesta av de som varit adjungerade råd under de senare åren har meriterat sig så pass mycket att de förts upp på förslag av nämnden.
Domarnämnden har också under senare tid fört upp flera personer på förslag som arbetat som advokater och biträdande jurister.

Hur bedöms meriterna?

Den så kallade tvåårsregeln

- Finns det någon nedre gräns för yrkeserfarenheter efter assessorsförordnandet?

En utgångspunkt i Domarnämndens bedömning är att den som utses till ordinarie domare ska ha minst två års yrkeserfarenhet av kvalificerat juridiskt arbete efter assessorsförordnandet. Utgångspunkten bygger bland annat på ett regeringsbeslut från 2010 och på att den som utnämns ska ha förvärvat en bred livs- och yrkeserfarenhet. Om arbetet är av mindre kvalificerat slag krävs mer tid.

Den så kallade tvåårsregeln är dock inte en absolut gräns som ensam avgör om en sökande kan komma i fråga. Nämnden gör alltid en samlad bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Även yrkeserfarenhet före eller under domarutbildningen kan ha betydelse i den samlade bedömningen.

Tidsbegränsade anställningar

- Vilka krav gäller för tidsbegränsade domaranställningar?

Enligt Domarnämndens praxis krävs även för de tidsbegränsade anställningarna en bred livs- och yrkeserfarenhet. Nämnden ställer dock inte lika höga krav på förvärvad erfarenhet som när det är fråga om en ordinarie domaranställning. I vissa fall beaktas även i vilken utsträckning den sökande bedöms kunna komma in i arbetet snabbt.

Särskilt om befordrade anställningar

- Vilken betydelse har chefs- och ledarerfarenhet?

Det är innehållet i chefs- och ledarerfarenheten som har betydelse för hur den värderas. Det handlar inte bara om att ha haft en chefsbefattning eller en viss titel, utan om vilket ansvar man haft och vilka uppgifter man utfört. Även chefsegenskaper är viktiga bedömningsgrunder. Förmågan till rättsligt ledarskap är dessutom en viktig bedömningsgrund vid alla befordrade anställningar.

- Bedöms mina meriter även om jag inte har tagits ut för intervju- och testförfarande för en befordrad anställning?

Domarnämnden tar ställning till alla sökande i ett ärende. Om du inte har återkallat din ansökan kommer den behandlas inom ramen för ärendet. Underlaget för de sökande som inte har omfattats av urvalet är dock mer begränsat eftersom det då inte har genomförts intervju och testförfarande med den sökande.

Kommande nyhetsbrev

Hör gärna av dig till oss på e-postadressen domarnamnden@dom.se om du har några förslag eller synpunkter!

Tidigare nyhetsbrev

- September 2025
- Mars 2026

Foton
Carl Johan Erikson